

1. Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt de appendix behorende bij het Faunabeheerplan van de stichting Faunabeheereenheid Utrecht, een stichting opgericht naar Nederlands recht. De stichting Faunabeheereenheid Utrecht heeft een coördinerende rol bij de het voorkomen en bestrijden van schade alsmede bij het beheer van beschermde inheemse diersoorten. Een planmatige aanpak moet een goede waarborg bieden voor de instandhouding van deze populaties. Deelnemers in deze Faunabeheereenheid zijn alle Utrechtse "jachthouders", vertegenwoordigd door de terreinbeherende organisaties (Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en het Utrechts Landschap), de agrariërs (Land- en Tuinbouworganisatie), de grondeigenaren (Utrechts Particulier Grondbezit) en de jagers (Gewestelijk Utrechts Jacht- en Faunabedrijf).

Met deze appendix wordt een actualisering beoogd van het in februari 2004 gereedgekomen Faunabeheerplan 2004 – 2008, dat bij besluit van 9 maart 2004 door Gedeputeerde Staten van Utrecht conform artikel 30 van de Flora- en Faunawet voor een periode van twee jaar is goedgekeurd.

Middels deze appendix worden nieuwe inzichten in beheer, veranderende wet- en regelgeving en de ervaringen welke in de afgelopen 2 jaar met het faunabeheer zijn opgedaan geïncorporeerd in het bestaande Faunabeheerplan, waardoor in samenhang met elkaar wederom kan worden beschikt over een uiterst actueel plan dat de basis vormt voor een structureel en gecoördineerd faunabeheer in de provincie Utrecht.

Ondanks alle inspanningen om met voorliggende appendix het faunabeheerplan zo actueel mogelijk te maken blijven nieuwe gegevens inzake omvang en dynamiek van populaties, nader uitgewerkte wet- en regelgeving en voortschrijdend inzicht ten aanzien van de werking van de wet in de praktijk factoren die er voor zorg dragen dat een hoge mate van dynamiek rond deze materie aanwezig blijft!

1.2 Leeswijzer

In de voor u liggende appendix zijn ten opzichte van het Faunabeheerplan de volgende wijzigingen opgenomen. Nadere informatie treft u in de betreffende hoofdstukken van deze appendix aan:

Hoofdstuk 2: Grauwe gans als broedpopulatie

- Wijziging van de noodzakelijk geachte quotumreductie
- Toevoeging van de Wildbeheereenheden de Eem alsmede Tussen Vecht en Oude Rijn als potentiële gebruikers van de ontheffing
- Verlenging van de duur van de ontheffing tot 1 oktober; e.e.a. conform het landelijke Beleidskader
- Toevoeging van het middel schudden, rapen, met plantaardige olie insmeren of doorprikken van eieren in de gehele provincie Utrecht

Hoofdstuk 3: Kolgans als broedpopulatie

- Opname van de overzomerende kolgans in het door de Faunabeheereenheid vorm te geven Exotenplan (*zie voorts hoofdstuk 14*)

Hoofdstuk 4: Knobbelzwaan

- Toevoeging van de Wildbeheereenheden de Eem, Amstelland alsmede Kromme Rijn als potentiële gebruikers van de ontheffing
- Toevoeging om in aanvulling op de vigerende ontheffingsvoorwaarden de mogelijkheid te bieden om indien een groep uit minder dan 15 knobbelzwanen bestaat en belangrijke schade dreigt, schadebestrijding mogelijk te maken na controle en schriftelijke of mondelinge toestemming van de provincie Utrecht

Hoofdstuk 6: Zwarte kraai, kauw en ekster

- Als gevolg van de landelijke vrijstelling voor de soorten Zwarte kraai en kauw zijn de bepalingen zoals opgenomen in het Faunabeheerplan voor deze soorten niet meer van toepassing

Hoofdstuk 9: Ree

- Inpassing van het door de Faunabeheereenheid opgestelde en in december 2005 gereedgekomen Reeënbeheerplan

Hoofdstuk 10: Vos

- geen wijzigingen voorgestaan; met dien verstande dat bij een eventuele landelijke vrijstelling van de vos per 1 april 2006, de in het Faunabeheerplan opgenomen bepalingen niet meer van toepassing zullen zijn.

Hoofdstuk 11: Canadese gans

- Toevoeging van deze diersoort aan het Faunabeheerplan

Hoofdstuk 12 Wilde eend

- Toevoeging van deze diersoort aan het Faunabeheerplan

Hoofdstuk 13 Wild zwijn, Edelhert en Damhert

- Toevoeging van deze diersoorten aan het Faunabeheerplan; conform het verzoek van de Minister

Hoofdstuk 14 Exoten

- Toevoeging van deze categorie van diersoorten aan het Faunabeheerplan; conform het verzoek van de Minister

Aangezien faunabeheer wordt gekenmerkt door een grote mate van dynamiek is het van belang om over actuele gegevens te kunnen beschikken. In deze appendix zijn deze gegevens, waar voorhanden, toegevoegd. In de hoofdstukken: 5 Meerkoet, 6 onderdeel Ekster, 7 Roek, 8 Spreeuw en 10 Vos staat de Faunabeheereenheid ten opzichte van haar huidige Faunabeheerplan geen wijzigingen voor. Desalniettemin heeft zij ertoe besloten om in deze hoofdstukken wel informatie op te nemen over populatieomvang, schade aan gewassen en gerealiseerd afschot van de betreffende soort.

Voorts zij vermeld dat de meldingsplicht bij voorgestaan gebruik van een ontheffing, zoals opgenomen in de adviezen omtrent uitvoeringsregels, is gewijzigd. Deze luidt thans als volgt: "het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, uiterlijk op de dag voorafgaand van het gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing." Voor soorten waarbij een quotum ten behoeve van populatiebeheer is vastgesteld (*te weten: overzomerende grauwe gans, vos en ree*) volstaat daarentegen een éénmalige melding voorafgaand aan het eerste gebruik van de ontheffing. Voornoemde wijzigingen zijn in alle uitvoeringsregels doorgevoerd.

Tijdens het opstellen van deze Appendix is gebleken dat op onderdelen de in het Faunabeheerplan Utrecht opgenomen schadebedragen zoals in april 2003 aangeleverd door het

Faunafonds op basis van 3-cijferige postcodes en toebedeeld op WBE-niveau afwijkingen kunnen vertonen van de thans door het Faunafonds op provincieniveau beschikbaar gestelde schadegegevens (*periode: 2001 t/m 2005*). Geconstateerde afwijkingen in de periode 2001 en 2002 kunnen worden verklaard door de volgende factoren:

- wijzigingen in de begrenzing van de provincie d.d. 1 januari 2002;
- transformatie van het Jachtfonds in het Faunafonds per 1 april 2002 en de als gevolg van deze transformatie andere wijze van verzameling en verwerking van (schade)gegevens;
- provincie overschrijdende 3-cijferige postcode gebieden, die door het Faunafonds worden gehanteerd bij het in kaart brengen van schades;
- het tijdsverloop dat ontstaat tussen schademelding en daadwerkelijke schade-uitkering, hetgeen in de praktijk kan betekenen dat in een bepaald jaar uitgekeerde schade alsnog wordt toegerekend aan het voorafgaande jaar, zijnde het jaar waarin de daadwerkelijke schade heeft plaatsgevonden.

In deze Appendix wordt ten behoeve van de uniformiteit gebruik gemaakt van de thans door het Faunafonds beschikbaar gestelde schadegegevens over de periode 2001 t/m 2005.

Zeist, 22 februari 2006

2. GRAUWE GANS ALS BROEDPOPULATIE

Inleiding

Bij het opstellen van het Faunabeheerplan 2004 – 2008 bestond er grote onduidelijkheid over de omvang van de in Utrecht voorkomende grauwe ganzen als broedpopulatie, kortweg aangeduid als overzomerende grauwe ganzen. Reden voor deze onduidelijkheid was dat betrouwbare (vlaktedekkende) telgegevens ontbraken. Hierdoor is voor de bepaling van de stand noodzakelijkerwijze teruggegrepen op bestaande (deel)tellingen en literatuurgegevens en zijn deze naar de op dat moment best beschikbare (wetenschappelijke) inzichten geïnterpreteerd en geïncorporeerd.

Bepaling populatie omvang

Op basis van de in februari 2004 beschikbare gegevens en inzichten is een populatie afgeleid van gemiddeld 2.000 exemplaren in 2001 in de gehele provincie Utrecht. Aan de hand van het zgn. Leslie-model en de jaarlijkse toename van het aantal broedparen van 12,5% conform de broedvogelindex CBS is de broedpopulatie 2005 bepaald op ca. 2.850 exemplaren (zijnde de broedvogelpopulatie zonder aanwas).

Vervolgens is aan de hand van beschikbare schadegegevens (Faunafonds) de acceptabele populatieomvang bepaald. Deze betrof de in 1998 voorkomende populatie (destijds vastgesteld op 1.200 exemplaren) uitgaande van de premisse dat een dergelijke populatieomvang onder normale omstandigheden niet in staat is belangrijke schade toe te brengen aan landbouwgewassen. In de periode 1 april – 1 september 2004 heeft er een reductie van $2.850 - 1.200 = 1.650$ ganzen plaatsgevonden, waarmee beoogd werd de broedpopulatie in 2005 in overeenkomst te brengen met de acceptabele populatieomvang van 1998 (destijds vastgesteld op 1.200 exemplaren).

Realisatie beheer

Nadat het afschotquotum van 1.650 exemplaren in 2004 is gerealiseerd is in 2005 conform het Faunabeheerplan een afschot van 150 exemplaren gerealiseerd, betreffende de afoming van de natuurlijke aanwas teneinde de populatieomvang van 1.200 exemplaren te behouden. Ondanks de gerealiseerde quotumreductie in 2004 en het verwijderen van de natuurlijke aanwas in 2005, was het in 2005 noodzakelijk om aanvullend 628 exemplaren te doden ter voorkoming van belangrijke schade aan landbouwgewassen.

Tabel 1: Vermoedelijke populatie omvang en gerealiseerd afschot overzomerende Grauwe gans

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vermoedelijke populatie omvang(= broedparen zonder aanwas)	Niet beschikbaar					2.000	2.250	2.530	2.850
Gewenste Populatie omvang	Niet van toepassing							1.200	1.200
Gerealiseerd afschot (WBE's)	322	208	123	357	2.023	-	1.086	1.650**	778***

** 1.650 expl. conform quotum (2004)

*** 150 expl. conform quotum (2005) alsmede 628 expl. ter voorkoming van dreigende schade

Tabel 2: Schadehistorie overzomerende ganzen provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
Gras	8	9	7	16	10
Maïs	1	-	-	-	-
Ingezaaid grasland	-	-	-	1	-
Totaal aantal schadegevallen	9	9	7	17	10
Totaal getaxeerd schadebedrag	3.718,-	4.439,-	6.006,-	8.505,-	8.822,-
Totaal uitgekeerd schadebedrag	3.533,-	4.299,-	4.646,-	6.551,-	5.584,-

Bron: Faunafonds

Uit tabel 2 blijkt dat ondanks het in 2001 gerealiseerde afschot van 2.023 exemplaren en het conform het Faunabeheerplan in 2004 gerealiseerde afschot van 1.650 exemplaren er nochtans sprake is van een licht stijgende lijn voor wat betreft de door het Faunafonds in de provincie Utrecht uitgekeerde schade voor wat betreft overzomerende ganzen.

Faunatelling

Op 2 april 2005 hebben alle Utrechtse Wildbeheereenheden (m.u.v. WBE Driebruggen) conform een door de KNJV opgestelde telinstructie een dertiental diersoorten geteld, waaronder de overzomerende grauwe gans. Aan deze telling hebben ruim 550 personen deelgenomen. De resultaten van deze telling staan weergegeven in tabel 3.

Tabel 3: Voorkomen van de overzomerende Grauwe gans in de provincie Utrecht

Soort	Lopikerwaard	De Eem	Amstelland	Vallei	Kromme Rijn	Vecht en Veenstreek	Noorderpark	Lage Vuursche	Vijfheerenlanden	Driebruggen	Tussen Vecht en Oude Rijn	Schaffelaar	Gooi- en Vechtstreek	TOTAAL
Overz. Grauwe gans	151	902	405	64	937	3.734	3.435	4	6	-	271	0	456	10.365

Bron: KNJV Faunatelling d.d. 2 april 2005

Uit bovengenoemde telling blijkt dat, ondanks het in 2004 gevoerde beheer gericht op het verwijderen van 1.650 exemplaren uit de populatie, op 2 april 2005 er in de provincie Utrecht 10.365 overzomerende grauwe ganzen zijn waargenomen.

Voorgestane beheer

Het lijkt, gezien de op 2 april 2005 getelde exemplaren alsmede uit de door het Faunafonds uitgekeerde schadebedragen, aannemelijk te veronderstellen dat de overzomerende grauwe ganzenpopulatie in Utrecht aanzienlijk groter is dan verwacht. Nader onderzoek zal uit moeten wijzen of dit daadwerkelijk het geval is. Op 1 april 2006 zal derhalve een onder auspiciën van de FBE provinciebrede faunatelling plaatsvinden.

Uitgangspunt voor de Faunabeheereenheid blijft het terugbrengen van de overzomerende ganzenpopulatie tot de acceptabele populatieomvang van 1998.

Gelet op de 2 april 2005 waargenomen grote aantallen overzomerende grauwe ganzen (10.365 expl.) in relatie tot de in het verleden ingezette beheersmaatregelen lijkt het aannemelijk te veronderstellen dat de ganzenpopulatie in 1998, zijnde de acceptabele populatie omvang, geen 1.200 exemplaren maar ca. 4.300¹ exemplaren bedroeg.

Eén en ander betekent dat er een reductie dient plaats te vinden van 10.365 – 4.300 (populatie omvang van 1998) = 6.065 exemplaren. De Faunabeheereenheid Utrecht wenst deze reductie in een tijdsbestek van 3 jaar gefaseerd door te voeren. Dit betekent dat jaarlijks een reductie dient

¹ Herberekening van de in 1998 voorkomende acceptabele populatie omvang, uitgaande van de trendgegevens die op CBS-statline gepresenteerd zijn. Bij een op 2 april 2005 waargenomen aantal van 10.365 expl., betekent dit dat in 1998 de populatie een omvang had van ca. 4.300 exemplaren.

plaats te vinden ter grootte van: 2.800 exemplaren (*beoogde reductie aangevuld met de natuurlijke aanwas die volgens CBS-Statline de laatste jaren ongeveer 10% bedraagt*).

Voor de bepaling van de periode waarin het afschot kan worden gerealiseerd wordt aansluiting gezocht bij het beleidskader Faunabeheer in verband met overwinterende ganzen en smienten, namelijk: 1 april tot 1 oktober.

Naast de gefaseerd door te voeren populatie-reductie acht de Faunabeheereenheid het aanvullend noodzakelijk om jaarlijks in de gehele provincie Utrecht het middel rapen, schudden en/of doorprikken van eieren in te zetten. De Faunabeheereenheid zal met de bij de Faunabeheereenheid aangesloten organisaties overleg voeren met het oog op een effectieve en gecoördineerde inzet van dit middel.

De Faunabeheereenheid zal de ontwikkelingen van de populatie overzomerende grauwe ganzen in Utrecht nauwlettend volgen. Mochten er zich redenen of omstandigheden voordoen die wijzigingen in het voorgestane beheer noodzakelijk maken dan zal de Faunabeheereenheid in overleg treden met de provincie.

Wijzigingen in het door de Faunabeheereenheid voorgestane beheer kunnen zich ook voordoen als gevolg van nieuwe ontwikkelingen in het Beleidskader Faunabeheer. Mocht het Beleidskader naar het oordeel van de Faunabeheereenheid nieuwe inzichten en/of beheersmaatregelen voorstaan ten behoeve van de verkleining van de overzomerende grauwe ganzen problematiek dan zal de Faunabeheereenheid in overleg treden met de provincie Utrecht en bezien op welke wijze zij haar voorgestane beheer kan wijzigen.

Ganzenfoerageergebieden

In het Beleidskader ganzen en smienten heeft de minister bepaald dat ter opvang van overwinterende ganzen en smienten in Nederland zogenaamde ganzenfoerageergebieden dienen te worden gerealiseerd. In Utrecht is 1.600 ha ganzenfoerageergebied beoogd. Op dit moment is niet duidelijk of en eventueel de mate waarin de ganzenfoerageergebieden van invloed zullen zijn op de ontwikkelingen van de overzomerende ganzenpopulatie. Aan de hand van monitoring zal deze ontwikkeling worden gevolgd. Indien noodzakelijk zal de Faunabeheereenheid op dit onderdeel nader beleid ontwikkelen.

Advies uitvoeringsregels overzomerende Grauwe gans

Doel en motief:

Voorkomen van belangrijke schade aan de landbouw: naar aanleiding van een spectaculaire groei van de populatie en daarmee gepaard gaande groei van de schade-omvang, verminderen van de populatieomvang ter voorkoming van landbouwschade.

Gewenste stand: populatie van 4.300 exemplaren (populatie-omvang 1998). Om dit te realiseren is een ontheffing voor afschot gewenst.

Ontheffing voor overzomerende Grauwe gans

1. voor het rapen, schudden, met plantaardige olie insmeren of doorprikken van eieren
2. voor het jaarlijks doden van een quotum van maximaal 2.800 exemplaren gedurende de jaren 2006 t/m 2008 teneinde in de zomer van 2009 een populatie van ongeveer 4.300 overzomerende grauwe ganzen te bereiken
3. voor het doden indien het bepaalde quotum is bereikt en alsnog aantoonbaar (dreigende) schade optreedt
4. in alle overige, niet genoemde gebieden: ter voorkoming van belangrijke schade op schadegevoelige gewassen.

Gebruik en voorwaarden ontheffing:

- * Faunabeheereenheid Utrecht is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend.
- * De ontheffinghouder kan het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan jacht(akte)houders, die bij voorkeur zijn aangesloten bij de Wildbeheereenheid waarin de gronden zijn gelegen waar gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Deze jacht(akte)houder is de ontheffinggebruiker. De wildbeheereenheid vervult een adviserende en coördinerende rol bij het toestaan van het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere jachtaktehouders (in gezelschap).
- * De ontheffinggebruiker dient bij de uitvoering in het bezit te zijn van een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot ingrijpen op zijn grond, alsmede een kopie van de ontheffing en de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker dient op verzoek van een daartoe bevoegde ambtenaar op eerste vordering zijn jachtakte, (een kopie van) de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing en de verklaring van de grondgebruiker te overleggen.
- * De ontheffing kan door de provincie te allen tijde worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd. Indien weersomstandigheden daartoe aanleiding geven zal op grond van het "Draaiboek bijzondere weersomstandigheden" de werking van de ontheffing worden geschorst.
- * Van de ontheffing kan geen gebruik gemaakt worden op zondagen en christelijke feestdagen.
- * Gedode grauwe ganzen mogen voor zowel consumptie- als handelsdoeleinden gebruikt worden. Worden de grauwe ganzen niet voor consumptie of handelsdoeleinden gebruikt dan moeten zij, ter voorkoming van ziekten, zo spoedig mogelijk geruimd te worden.
- * Ringen die zich eventueel aan gedode ganzen bevinden worden gezonden naar Vogeltrekstation, Postbus 40, 6666 ZG Heteren, onder vermelding van plaats en datum van afschot.
- * rapen, schudden, met plantaardige olie insmeren of doorprikken van eieren ad 1,
 - Van de ontheffing mag op het gehele grondgebied van de provincie Utrecht gebruik worden gemaakt.
 - Bij het rapen van eieren dient minimaal één ei in het nest achter te blijven.

- *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, éénmalig, uiterlijk op de dag voorafgaand aan het eerste gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing.
- *Rapportage*: uiterlijk 1 oktober dient de Faunabeheereenheid gedeputeerde staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het betreffende jaar gebruik gemaakt is van de ontheffing.

* doden ad 2, t.b.v. het jaarlijks doden van een quotum van maximaal 2.800 exemplaren gedurende de jaren 2006 t/m 2008

- Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden binnen het werkgebied van de volgende wildbeheereenheden: Amstelland, Gooi- en Vechtstreek, Vecht- en Veenstreek, Noorderpark, Kromme Rijn, Vallei, De Eem en Tussen Vecht en Oude Rijn
- Van de ontheffing mag uitsluiten gebruik gemaakt worden in de periode 1 april tot 1 oktober.
- Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden tussen zonsopgang en zonsondergang.
- *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, éénmalig, uiterlijk op de dag voorafgaand aan het eerste gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing.
- *Rapportage*:
 - uiterlijk 1 november dient de Faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het betreffende jaar gebruik gemaakt is van de ontheffing onder opgave van het aantal gedode Grauwe ganzen door de ontheffinggebruikers van die wildbeheereenheden.
 - De ontheffinggebruiker informeert de secretaris van de Faunabeheereenheid, zo mogelijk via de wildbeheereenheid binnen één week over het aantal gedode grauwe ganzen per actie. De secretaris houdt deze gegevens bij in een register zodat op verzoek van de provincie op ieder moment inzicht verschaft kan worden over het gebruik van de ontheffing.

* doden ad 3,

om economische schade te voorkomen.

- Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden binnen het werkgebied van de volgende wildbeheereenheden: Amstelland, Gooi- en Vechtstreek, Vecht- en Veenstreek, Noorderpark, Kromme Rijn, Vallei, De Eem en Tussen Vecht en Oude Rijn
- Afschot is slechts toegestaan als uiterste middel ter bestrijding van (dreiging van) belangrijke schade aan gewassen, veroorzaakt door grauwe ganzen.
- Van de ontheffing mag uitsluiten gebruik gemaakt worden in de periode 1 april tot 1 oktober en eerst nadat het maximaal aantal dieren van het dat jaar door de Faunabeheereenheid bepaalde quotum is overschreden.
- Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden tussen zonsopgang en zonsondergang.
- Tot afschot mag slechts worden overgegaan nadat tenminste twee preventieve middelen, zoals genoemd in het Handboek Faunaschade van het Faunafonds aantoonbaar zijn ingezet.
- Per verjaagactie, zijnde een afzonderlijk en bij herhaling in te zetten actie die tot doel heeft de betreffende soort te verjagen, van een groep Grauwe ganzen welke zich op het betreffende perceel bevindt dan wel aanstalten maakt tot foerageren op het perceel

waarop de ontheffing wordt gebruikt, mogen niet meer dan twee Grauwe ganzen worden gedood.

- Gebruik van levende, dode of kunstmatige lokvogels is verboden.
- Het is niet toegestaan het middel geweer te gebruiken vanaf of vanuit een gemotoriseerd voer- of vaartuig.
- Afschot is slechts toegestaan op schadegevoelige- en de daaraan grenzende percelen.
- *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, uiterlijk op de dag voorafgaand aan de dag van gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Per melding kunnen meerdere data worden doorgegeven.
- *Rapportage*: uiterlijk 1 november dient de Faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het betreffende jaar gebruik gemaakt is onder opgave van het aantal gedode Grauwe ganzen door de ontheffinggebruikers van die wildbeheereenheden.

* doden ad 4,

- Afschot van Grauwe ganzen ter voorkoming van belangrijke schade kan uitsluitend plaatsvinden met een door de provincie te verstrekken ontheffing gebaseerd op een onderbouwde ontheffingsaanvraag. De provincie zal een ontheffingsaanvraag met spoed behandelen zodat bij toekenning van de ontheffing effectieve inzet uiterlijk vijf werkdagen na ontvangst van de ontheffingsaanvraag mogelijk zal zijn.
- Gebruik en voorwaarden zullen gevoegd worden bij de te verlenen ontheffing.

Toegestane middelen ontheffing:

- * Hagelgeweer en kogelgeweer kaliber 5,6 x 43 of groter.

3. KOLGANS ALS BROEDPOPULATIE

Op 19 oktober 2005 heeft de Minister de Faunabeheereenheden bij brief verzocht passende maatregelen op te nemen in hun Faunabeheerplannen tegen de soorten soepganzen en exoten. In deze brief heeft de Minister voorts aangegeven dat hij de soort overzomerende kolgans als *exoot* beschouwd. Het beleid van de Faunabeheereenheid Utrecht is, mede ingegeven door het beleid van de Minister, er op gericht om voor exoten een nulstand na te streven. Zie voor nadere informatie hoofdstuk 14: Exoten.

Tabel 1: Voorkomen van de overzomerende Kolgans in de provincie Utrecht

Soort	Lopikerwaard	De Eem	Amstelland	Vallei	Kromme Rijn	Vecht en Veenstreek	Noorderpark	Lage Vuursche	Vijfheerenlanden	Driebruggen	Tussen Vecht en Oude Rijn	Schaffelaar	Gooi- en Vechtstreek	TOTAL
Overz. Kolgans	35	770	0	0	1.310	0	58	0	4	-	0	0	15	2.192

Bron: KNJV Faunatelling d.d. 2 april 2005

4. KNOBBELZWAAN

Om belangrijke schade te voorkomen of te bestrijden dienen in de risicogebieden verjaagacties plaats te vinden waarbij ondersteunend afschot op basis van een ontheffing op voorhand mogelijk is. Op basis van het Faunabeheerplan beschikken de Wildbeheereenheden: Vecht en Veenstreek, Gooi en Vechtstreek, Tussen Vecht & Oudenrijn, Lopikerwaard, De Eem, Noorderpark reeds over een dergelijke ontheffing op voorhand.

In verband met de jaarlijks terugkerende schadedreiging door knobbelzwanen in de Wildbeheereenheden Amstelland en Kromme Rijn aan met name grasland verleent de provincie Utrecht jaarlijks op verzoek van deze Wildbeheereenheden een ontheffing. Ten behoeve van een adequate voorkoming en bestrijding van schade is een ontheffing op voorhand voor het doden van knobbelzwanen als ondersteunende maatregel bij verjaagacties voor deze Wildbeheereenheden noodzakelijk. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de door het Faunafonds behandelde en getaxeerde schadegevallen in de periode 2002 tot en met 2004 in de Wildbeheereenheden Amstelland en Kromme Rijn. Betreffende Wildbeheereenheden signaleren voorts een toename van het aantal knobbelzwanen dat zich jaarlijks binnen hun werkgebieden ophoudt. Nadere gegevens omtrent het voorkomen van knobbelzwanen in de provincie Utrecht staan weergegeven in tabel 2.

Tabel 1: Aantal door het Faunafonds verleende tegemoetkomingen in de Wildbeheereenheden Amstelland en Kromme Rijn in de periode 2002 t/m 2004 inzake knobbelzwanenschade aan grasland

	Gewas	Aantal schadegevallen	Hoogste getaxeed bedrag per geval (€)	Hoogste uitgekeerd bedrag per geval (€)
Amstelland	Gras	17	2.310,-	2.194,-
Kromme Rijn	Gras	9	705,-	670,-

Bron: Faunafonds

In de afgelopen periode is proefondervindelijk vastgesteld dat afhankelijk van het jaargetijde, het gewas en diverse omgevingsfactoren ook groepen bestaande uit minder dan 15 knobbelzwanen in staat zijn belangrijke schade te veroorzaken. In dergelijke gevallen kan verjaging met ondersteunend afschot noodzakelijk zijn. Schadebestrijding is in dergelijke gevallen mogelijk na controle en schriftelijke of mondelinge toestemming van de provincie Utrecht.

Tabel 2: Voorkomen van Knobbelzwanen in de provincie Utrecht (voorjaar)

Soort	Lopikerwaard	De Eem	Amstelland	Vallei	Kromme Rijn	Vecht en Veenstreek	Noorderpark	Lage Vuursche	Vijfheerenlanden	Driebruggen	Tussen Vecht en Oude Rijn	Schaffelaar	Gooi- en Vechtstreek	TOTAAL
Overz. Kn.-zwanen	1.167	471	105	36	382	442	324	4	6	-	481	8	119	3.545

Bron: KNJV Faunatelling d.d. 2 april 2005

Tabel 3: Schadehistorie Knobbelzwanen provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
Gras	10	27	24	24	26
Maïs	1	-	-	-	-
Ingezaaid grasland	-	-	2	3	1
Voedergewassen	-	-	1	1	1
Totaal aantal schadegevallen	11	27	27	28	28
Totaal getaxeerd schadebedrag	3.663,-	5.282,-	3.919,-	5.422,-	3.191,-
Totaal uitgekeerd schadebedrag	3.546,-	4.126,-	2.728,-	4.337,-	2.047,-

Bron: Faunafonds

Tabel 4: Gerealiseerd afschot Knobbelzwanen in de provincie Utrecht

	'99/'00	'00/'01	'01/'02	'02/'03	'03/'04	'04/'05	'05/'06
Gerealiseerd afschot	225	434	128	423	243	340	0*

* I.v.m. de vernietiging van de ontheffing Knobbelzwaan door de Rechtbank Utrecht zijn er in de winterperiode van 2005/2006 geen knobbelzwanen gedood.

Advies uitvoeringsregels Knobbelzwaan

Doel en motief:

Schadebeheersing: de dreiging van landbouwschade als het gevolg van concentraties knobbelzwanen is zodanig dat verjaging, eventueel met ondersteunend afschot, in delen van de provincie noodzakelijk is.

Gewenste stand:

Voor het onderbouwen van eventuele noodzaak tot populatiebeheer kunnen onvoldoende feitelijke gegevens worden aangevoerd.

Ontheffing voor Knobbelzwaan

- * Ontheffing op voorhand voor het doden als ondersteuning van verjaging.
- * Ontheffing op voorhand voor het rapen, schudden, met plantaardige olie insmeren of doorprikken van eieren.

Gebruik en voorwaarden ontheffing:

- * Faunabeheereenheid Utrecht is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend.
- * De ontheffinghouder kan het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan jacht(akte)houders, die bij voorkeur zijn aangesloten bij de wildbeheereenheid waarin de gronden zijn gelegen waar gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Deze jacht(akte)houder is de ontheffinggebruiker. De wildbeheereenheid vervult een adviserende en coördinerende rol bij het toestaan van het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere jachtaktehouders (in gezelschap).
- * De ontheffinggebruiker dient bij de uitvoering in het bezit te zijn van een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot ingrijpen op zijn grond, alsmede een kopie van de ontheffing en de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker dient op verzoek van een daartoe bevoegde ambtenaar op eerste vordering zijn jachtakte, (een kopie van) de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing en de verklaring van de grondgebruiker te overleggen.
- * De ontheffing kan door de provincie te allen tijde worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd. Indien weersomstandigheden daartoe aanleiding geven zal op grond van het "Draaiboek bijzondere weersomstandigheden" de werking van de ontheffing worden geschorst.
- * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden binnen het werkgebied van de wildbeheereenheid Vecht en Veenstreek, Gooi en Vechtstreek, Tussen Vecht & Oudenrijn, Lopikerwaard, De Eem, Noorderpark, Amstelland en Kromme Rijn.
- * Afschot is slechts toegestaan als uiterste middel ter bestrijding van (dreiging van) belangrijke schade aan grasland, veroorzaakt door groepen Knobbelzwanen.
- * Afschot is slechts toegestaan op schadegevoelige- en de daaraan grenzende percelen.
- * Van de ontheffing voor doden mag uitsluitend gebruik gemaakt worden in de periode 1 december tot 1 mei.
- * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden tussen zonsopgang en zonsondergang.
- * Van de ontheffing kan geen gebruik gemaakt worden op zondagen en christelijke feestdagen.
- * Gebruik van levende, dode of kunstmatige lokvogels is verboden.
- * Tot afschot mag slechts worden overgegaan nadat tenminste twee preventieve middelen, zoals genoemd in het Handboek Faunaschade van het Faunafonds, aantoonbaar zijn ingezet.

- * Afschot is niet toegestaan indien kleine- of wilde zwanen (of andere beschermde vogels) in de groep aanwezig zijn;
- * Afschot is slechts toegestaan als uiterste middel ter bestrijding van (dreiging van) belangrijke schade aan gewassen, veroorzaakt door groepen knobbelzwanen, bestaande uit ten minste 15 exemplaren.
- * Indien de groep bestaat uit minder dan 15 knobbelzwanen en belangrijke schade dreigt, dan is schadebestrijding mogelijk na controle en schriftelijke of mondelinge toestemming van de provincie Utrecht.
- * Het maximaal af te schieten aantal uit één groep tot 50 exemplaren bedraagt 5; indien de groep groter is geldt een aantal van maximaal 10% van de groep;
- * Het is niet toegestaan het middel geweer te gebruiken vanaf of vanuit een gemotoriseerd voer- of vaartuig.
- * Gedode knobbelzwanen mogen voor zowel consumptie- als handelsdoeleinden gebruikt worden. Worden de knobbelzwanen niet voor consumptie of handelsdoeleinden gebruikt dan moeten zij, ter voorkoming van ziekten, zo spoedig mogelijk geruimd te worden.
- * Ringen die zich eventueel aan gedode knobbelzwanen bevinden worden gezonden naar Vogeltrekstation, Postbus 40, 6666 ZG Heteren, onder vermelding van plaats en datum van afschot.
- * Terugbrengen legsels tot 1 ei middels doorprikken schudden of wegnemen bij aantoonbare noodzaak.
- * *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, uiterlijk op de dag voorafgaand aan de dag van gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Per melding kunnen meerdere data worden doorgegeven.
- * *Rapportage*: uiterlijk 1 juni dient de Faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het voorafgaande jaar gebruik gemaakt is van de ontheffing onder opgave van het aantal gedode Knobbelzwanen door de ontheffinggebruikers van die wildbeheereenheden.

Toegestane middelen ontheffing:

- * hagelgeweer en kogelgeweer kaliber 5,6 x 43 of groter.

5. MEERKOET

Geen wijzigingen voorgestaan.

Tabel 1: Schadehistorie Meerkoet provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
<i>Gras</i>	10	27	24	24	26
<i>Ingezaaid grasland</i>	-	-	2	3	1
Totaal aantal schadegevallen	11	27	27	28	28
Totaal getaxeerd schadebedrag	3.663,-	5.282,-	3.919,-	5.422,-	3.191,-
Totaal uitgekeerd schadebedrag	3.546,-	4.126,-	2.728,-	4.337,-	2.047,-

Bron: Faunafonds

Tabel 2: Gerealiseerd afschot Meerkoeten in de provincie Utrecht

	'97/'98	'98/'99	'99/'00	'00/'01	'01/'02	'02/'03	'03/'04	'04/'05	'05/'06
<i>Gerealiseerd afschot</i>	293	-	-	159	77	57	598	732	0*

* I.v.m. de vernietiging van de ontheffing door de Rechtbank Utrecht zijn er in 2005 geen meerkoeten gedood.

Advies uitvoeringsregels Meerkoet

Doel en motief:

Schadebeheersing: de landbouwschades buiten het broedseizoen zijn zodanig dat mogelijkheden tot verjaging met gebruikmaking van afschot om de effectiviteit te verhogen, wenselijk is. Omdat de groeps grootte sterk weersafhankelijk en daarmee onvoorspelbaar is en omdat belangrijke schade in korte tijd kan ontstaan, wordt in schadegevoelige gebieden ontheffing op voorhand verleend.

Gewenste stand:

Voor het onderbouwen van eventuele noodzaak tot populatiebeheer kunnen onvoldoende feitelijke gegevens worden aangevoerd: ontstane schades zijn ook veelal zeer lokaal.

Ontheffing voor Meerkoet

- * Ontheffing op voorhand voor het doden als ondersteuning van verjaging.

Gebruik en voorwaarden ontheffing

- * Faunabeheereenheid Utrecht is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend.
- * De ontheffinghouder kan het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan jacht(akte)houders, die bij voorkeur zijn aangesloten bij de wildbeheereenheid waarin de gronden zijn gelegen waar gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Deze jacht(akte)houder is de ontheffinggebruiker. De wildbeheereenheid vervult een adviserende en coördinerende rol bij het toestaan van het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere jachtaktehouders (in gezelschap).
- * De ontheffinggebruiker dient bij de uitvoering in het bezit te zijn van een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot ingrijpen op zijn grond, alsmede een kopie van de ontheffing en de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker dient op verzoek van een daartoe bevoegde ambtenaar op eerste vordering zijn jachtakte, (een kopie van) de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing en de verklaring van de grondgebruiker te overleggen.
- * De ontheffing kan door de provincie te allen tijde worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd. Indien weersomstandigheden daartoe aanleiding geven zal op grond van het "Draaiboek bijzondere weersomstandigheden" de werking van de ontheffing worden geschorst.
- * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden binnen het werkgebied van de wildbeheereenheden Amstelland, Vecht en Veenstreek, Gooi en Vechtstreek, Tussen Vecht & Oudenrijn, Lopikerwaard, Vijfheerenlanden Noord, Kromme Rijn en De Eem.
- * Afschot is slechts toegestaan als uiterste middel ter bestrijding van (dreiging van) belangrijke schade aan gewassen, veroorzaakt door groepen Meerkoeten.
- * Afschot is slechts toegestaan op schadegevoelige- en de daaraan grenzende percelen.
- * Van de ontheffing mag uitsluitend gebruik gemaakt worden in de periode 1 september tot 1 april.
- * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden tussen zonsopgang en zonsondergang.
- * Van de ontheffing kan geen gebruik gemaakt worden op zondagen en christelijke feestdagen.
- * Gebruik van levende, dode of kunstmatige lokvogels is verboden.
- * Tot afschot mag slechts worden overgegaan nadat tenminste twee preventieve middelen, zoals genoemd in het Handboek Faunaschade van het Faunafonds, aantoonbaar zijn ingezet.

- * Per verjaagactie, zijnde een afzonderlijk en bij herhaling in te zetten actie die tot doel heeft de betreffende soort te verjagen, van een groep meerkoeten welke zich op het perceel bevindt waarop de ontheffing wordt gebruikt mogen niet meer dan tien Meerkoeten worden gedood.
- * Het is niet toegestaan het middel geweer te gebruiken vanaf of vanuit een gemotoriseerd voer- of vaartuig.
- * Gedode meerkoeten mogen voor zowel consumptie- als handelsdoeleinden gebruikt worden. Worden de meerkoeten niet voor consumptie of handelsdoeleinden gebruikt dan moeten zij, ter voorkoming van ziekten, zo spoedig mogelijk geruimd te worden.
- * Ringen die zich eventueel aan gedode Meerkoeten bevinden worden gezonden naar Vogeltrekstation, Postbus 40, 6666 ZG Heteren, onder vermelding van plaats en datum van afschot.
- * *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, uiterlijk op de dag voorafgaand aan de dag van gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Per melding kunnen meerdere data worden doorgegeven.
- * *Rapportage*: uiterlijk 1 mei dient de Faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het voorafgaande jaar gebruik gemaakt is van de ontheffing onder opgave van het aantal gedode Meerkoeten door de ontheffingsgebruikers van die wildbeheereenheden.

Toegestane middelen vrijstelling en ontheffing:

- * hagelgeweer en kogelgeweer kaliber 5,6 x 15 of groter;
- * jachtvogel.

6. ZWARTE KRAAI, KAUW EN EKSTER

Per 1 april 2004 heeft de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bepaald dat de soorten Zwarte kraai en Kauw landelijk zijn vrijgesteld. Hiermee vervallen de bepalingen zoals voor deze soorten zijn opgenomen in het Faunabeheerplan.

Voor wat betreft de soort de ekster worden er geen wijzigingen in het beleid voorgestaan.

Tabel 1: Voorkomen van de soorten zwarte kraai, kauw en ekster in de provincie Utrecht

Soort	Lopikerwaard	De Eem	Amstelland	Vallei	Kromme Rijn	Vecht en Veenstreek	Noorderpark	Lage Vuursche	Vijfheerenlanden	Driebruggen	Tussen Vecht en Oude Rijn	Schaffelaar	Gooi- en Vechtstreek	TOTAAL
Zwarte kraai	2.059	438	-	223	3.656	483	1.292	203	24	-	664	-	152	9.149
Kauw	1.446	231	-	0	5.362	596	1.026	78	7	-	436	-	172	9.354
Ekster	638	106	-	142	1.374	290	332	54	2	-	270	-	70	3.278

Bron: KNJV Faunatelling d.d. 2 april 2005

Tabel 2: Schadehistorie Zwarte kraai provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
<i>Fruit en boomkwekerijen</i>	11	17	14	7	17
<i>Gras</i>		1			
<i>Groenten</i>		1	1		
<i>Maïs</i>		15	15	2	3
<i>Granen</i>		2	1	1	
Totaal aantal schadegevallen	11	36	31	10	20
Totaal getaxeerd schadebedrag	20.928,-	7.177,-	8.736,-	2.730,-	5.620,-
Totaal uitgekeerd schadebedrag	0,-	4.408,-	0,-	0,-	0,-

Bron: Faunafonds

Tabel 3: Schadehistorie Kruw provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
<i>Fruit en boomkwekerijen</i>		8	5	1	4
<i>Groenten</i>		1	1	-	-
<i>Maïs</i>		7	8	1	1
<i>Granen</i>		-	1	1	-
Totaal aantal schadegevallen		16	15	3	5
Totaal getaxeed schadebedrag		2.046,-	1.641,-	587,-	303,-
Totaal uitgekeerd schadebedrag		1.945,-	0,-	294,-	0,-

Bron: Faunafonds

Tabel 4: Schadehistorie Ekster provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
<i>Fruit en boomkwekerijen</i>		3	4	1	8
Totaal aantal schadegevallen		3	4	1	8
Totaal getaxeed schadebedrag		1.946,-	1.544,-	609,-	2.176,-
Totaal uitgekeerd schadebedrag	onbekend	1.849,-	0,-	0,-	Nog in behandeling

Bron: Faunafonds

Advies uitvoeringsregels Ekster

Doel en motief:

Schadebeheersing: de schadeklachten blijken ondanks een teruglopende populatie-omvang, de laatste 10 jaar te zijn toegenomen wat tot het moment van inwerkingtreding van de Flora- en faunawet heeft geleid tot een hogere bejagingsdruk. Omdat Eksters onder de Jachtwet regulier bejaagbaar waren werd schade niet door het toenmalige Jachtfonds geregistreerd, waardoor schadedocumentatie ontbreekt. Bekend is dat Eksters grote schade aan rijpend fruit, aan pas ingezaaide percelen maïs en aan groenten toebrengen. Om deze schades te beperken is een ontheffing gewenst.

Gezien het ontbreken van voldoende onderbouwing zullen ontheffingen uitsluitend verstrekt kunnen worden op basis van een onderbouwde aanvraag.

Gewenste stand:

Voor het onderbouwen van eventuele noodzaak tot populatiebeheer kunnen onvoldoende feitelijke gegevens worden aangevoerd. Monitoring zal tot inzicht moeten leiden in hoeverre beheer verkieslijk is.

Ontheffing Ekster:

- * Afschot van Eksters ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen kan uitsluitend plaatsvinden met een door de provincie te verstrekken ontheffing gebaseerd op een onderbouwde ontheffingsaanvraag. Bij dreigende belangrijke schade zal de provincie een ontheffingsaanvraag met spoed behandelen zodat bij toekenning van de ontheffing effectieve inzet uiterlijk vijf werkdagen na ontvangst van de ontheffingsaanvraag mogelijk zal zijn.

Gebruik en voorwaarden ontheffing:

- * Gebruik en voorwaarden zullen gevoegd worden bij de te verlenen ontheffing.

Toegestane middelen ontheffing:

De toegestane middelen zijn afhankelijk van de situatie en motivatie zoals weergegeven in de betreffende ontheffingsaanvraag en kunnen bestaan uit:

- * hagelgeweer en kogelgeweer kaliber 5,6 x 15 of groter;
- * kastval;
- * jachtvogel.

7. ROEK

Geen wijzigingen voorgestaan.

De roek heeft in de provincie Utrecht drie kerngebieden. Dit zijn de Lopikerwaard, Westelijk Veengebied en omgeving Renswoude/Veenendaal. Daartussen zijn maar enkele kolonies (*Stoopenaal, 2005: Kolonievogels en zeldzame broedvogels in Utrecht in 2004*). In IJsselstein nemen de aantallen nog steeds toe. In Renswoude neemt het aantal af. Enkele nieuwe vestigingen zijn in Nieuwegein (25), Utrecht (2), Veenendaal (28) en Oud Aa (5).

Tabel 1: Voorkomen van de Roek in de provincie Utrecht

Soort	Lopikerwaard	De Eern	Amstelland	Vallei	Kromme Rijn	Vecht en Veenstreek	Noorderpark	Lage Vuursche	Vijfheerenlanden	Drebruggen	Tussen Vecht en Oude Rijn	Schaffelaar	Gooi- en Vechtstreek	TOTAL
Roek	784	0	456	112	176	0	0	0	4	-	64	-	71	1.667

Bron: KNJV Faunatelling d.d. 2 april 2005

In het Utrechtse deel van het werkgebied van WBE De Schaffelaar zijn de volgende kolonies gelegen (*bron: gegevens SOVON*):

Renswoude: Heihorst (RE 1)
 Renswoude: Kasteel (RE 2)
 Scherpenzeel: Broekerbrug (SCH)
 Veenendaal: De Ceder (VE 1)
 Veenendaal: Groenveldse laan (VE 2)

Tabel 1.1.: Aantal aangetroffen broedparen Roek in het Utrechtse deel van WBE de Schaffelaar

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
RE 1	21	50	0	-	-	-
RE 2	230	243	250	263	209	180
SCH	0	15	10	-	-	-
VE 1	11	13	16	15	14	8
VE 2	-	-	-	-	-	28
totaal	262	321	276	278	223	216

Bron: SOVON

Tabel 2: Schadehistorie Roek in de provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
<i>Fruit en boomkwekerijen</i>	10	6	1	3	
<i>Maïs</i>		2	7		4
<i>Granen</i>		1		1	
<i>Onbekend</i>			1		
Totaal aantal schadegevallen	10	9	9	4	4
Totaal getaxeed schadebedrag	26.643,-	2.937,-	2.060,-	752,-	1.195,-
Totaal uitgekeerd schadebedrag	26.643,-	2.795,-	520,-	0,-	0,-

Bron: Faunafonds

Tabel 3: Gerealiseerd afschot Roek in de provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
<i>Gerealiseerd afschot</i>	0	-	⁻²	211	0

Toelichting bij bovenstaande tabellen:

In de afgelopen 10 jaar is de populatie-omvang van de Roek jaarlijks met gemiddeld ca. 2,5% toegenomen. Thans lijkt zich de roekenpopulatie te stabiliseren dan wel neemt deze, in Utrecht althans, beperkt af. Het aantal nieuw gevormde kolonies neemt daarentegen in Utrecht wél toe. Vanuit het verleden is het bekend dat roeken in korte tijd grote schades kunnen toebrengen aan o.a. de fruitteelt. Echter ook aan pas ingezaaide percelen graan en maïs kan de soort belangrijke schade toebrengen. Vanaf 1997 heeft het aantal door roeken veroorzaakte schadegevallen een spectaculaire groei doorgemaakt. Deze groei lijkt in 2002 een halt te zijn toegeroepen. De Faunabeheereenheid gaat er van uit dat de vanaf dat jaar effectief ingezette beheersingrepen daarbij een rol van betekenis hebben gespeeld.

² Afschotgegevens over 2002 en 2003 niet beschikbaar.

Advies uitvoeringsregels Roek

Doel en motief:

Schadebeheersing: in de laatste 10 jaar neemt de populatie-omvang van de Roek jaarlijks gemiddeld met ca. 2,5% toe. Bovendien kent de omvang van de jaarlijkse schade sinds 1997 een spectaculaire groei, met name in de fruitteelt waar in korte tijd grote schades kunnen ontstaan. Echter ook aan pas ingezaaide percelen graan en maïs kan de soort belangrijke schade toe brengen. Hiermee is (naast het fruit) nog een groei van de schade te verwachten. Fruitbouw en pas ingezaaide percelen komen in de provincie Utrecht ook veelvuldig voor. Om de toenemende landbouwschade terug te dringen en beperken is een ontheffing gewenst.

Gewenste stand:

Voor het onderbouwen van eventuele noodzaak tot populatiebeheer kunnen onvoldoende feitelijke gegevens worden aangevoerd. Tot heden geregistreerde schades waren ook sterk plaatsgebonden (fruit). Monitoring zal tot inzicht moeten leiden in hoeverre beheer verkieslijk is.

Ontheffing Roek:

- * ontheffing op voorhand voor het doden als ondersteuning van verjaging.

Gebruik en voorwaarden ontheffing:

- * Faunabeheereenheid Utrecht is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend.
- * De ontheffinghouder kan het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan jacht(akte)houders, die bij voorkeur zijn aangesloten bij de wildbeheereenheid waarin de gronden zijn gelegen waar gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Deze jacht(akte)houder is de ontheffinggebruiker. De wildbeheereenheid vervult een adviserende en coördinerende rol bij het toestaan van het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere jachtaktehouders (in gezelschap).
- * De ontheffinggebruiker dient bij de uitvoering in het bezit te zijn van een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot ingrijpen op zijn grond, alsmede een kopie van de ontheffing en de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker dient op verzoek van een daartoe bevoegde ambtenaar op eerste vordering zijn jachtakte, (een kopie van) de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing en de verklaring van de grondgebruiker te overleggen.
- * De ontheffing kan door de provincie te allen tijde worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd. Indien weersomstandigheden daartoe aanleiding geven zal op grond van het "Draaiboek bijzondere weersomstandigheden" de werking van de ontheffing worden geschorst.
- * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden binnen het werkgebied van de volgende wildbeheereenheden: De Schaffelaar, Vallei, Kromme Rijn, Lopikerwaard en Tussen Vecht & Oudenrijn.
- * Afschot is slechts toegestaan als uiterste middel ter bestrijding van (dreiging van) belangrijke schade aan gewassen, veroorzaakt door groepen Roeken.
- * Afschot is slechts toegestaan op schadegevoelige- en de daaraan grenzende percelen.
- * Van de ontheffing mag uitsluiten gebruik gemaakt op ingezaaide akkerbouw en grasland percelen vanaf het moment van inzaaien tot zes weken nadien, op percelen met afrijpend graan en maïs en op percelen met fruit in de periode 1 mei tot 1 november.
- * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden tussen zonsopgang en zonsondergang.
- * Van de ontheffing kan geen gebruik gemaakt worden op zondagen en christelijke feestdagen.
- * Gebruik van levende, dode of kunstmatige lokvogels is verboden.

- * Tot afschot mag slechts worden overgegaan nadat tenminste twee preventieve middelen, zoals genoemd in het Handboek Faunaschade van het Faunafonds, aantoonbaar zijn ingezet.
- * Het afschot dient als ondersteuning van verjaging. Per schadegevoelig perceel of aaneengesloten percelen mogen maximaal vijf roeken per dag worden gedood.
- * Het is niet toegestaan het middel geweer te gebruiken vanaf of vanuit een gemotoriseerd voer- of vaartuig.
- * Gedode roeken dienen, ter voorkoming van ziekten, zo spoedig mogelijk geruimd te worden.
- * Ringen die zich eventueel aan gedode Roeken bevinden worden gezonden naar Vogeltrekstation, Postbus 40, 6666 ZG Heteren, onder vermelding van plaats en datum van afschot.
- * *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, uiterlijk op de dag voorafgaand aan de dag van gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Per melding kunnen meerdere data worden doorgegeven.
- * *Rapportage*: uiterlijk 1 december dient de Faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het betreffende jaar gebruik gemaakt is van de ontheffing onder opgave van het aantal gedode Roeken door de ontheffinggebruikers van die wildbeheereenheden.

Toegestane middelen vrijstelling en ontheffing:

- * hagelgeweer en kogelgeweer kaliber 5,6 x 15 of groter;
- * jachtvogel.

8. SPREEUW

Geen wijzigingen voorgestaan; met dien verstande dat vanaf 25 februari 2002 er een provinciale vrijstelling tot het doden van spreeuwen van kracht is in de periode 1 juni tot en met 31 oktober op percelen met rijpend fruit.

9. REE

In november 2005 is, als uitwerking van hoofdstuk 11 van het Faunabeheerplan, het Reeënbeheerplan Utrecht gereedgekomen. Het Reeënbeheerplan geeft inhoud aan een duurzaam beheer, gericht op een gezonde populatie, op het voorkomen van onder andere landbouwschade en op maatregelen ter voorkoming van aanrijdingen. Het plan is gebaseerd op draagkrachtberekeningen conform de methode van Haften. Daarmee houdt het plan rekening met recente wetenschappelijke inzichten op het gebied van duurzaam populatiebeheer.

Het Reeënbeheerplan maakt thans integraal onderdeel uit van het Faunabeheerplan Utrecht.

Advies uitvoeringsregels Ree

Doel en motief:

Duurzaam (populatie)beheer: groei van de Reeënpopulatie kan leiden tot voedselstress, verzwakking, lijden van zieke en gebrekkige dieren en verhoogt trekgedrag met toenemende verkeersonveiligheid. Voedselstress kan ook leiden tot landbouwschade en schade aan flora (natuurlijke bosverjonging). Zowel vanuit ethisch oogpunt als ter voorkoming van belangrijke landbouwschade is populatiebeheer gewenst met een ontheffing voor gereguleerd afschot.

Gewenste stand:

Hiervoor wordt verwezen naar Reeënbeheerplan Utrecht.

Ontheffing Ree:

- * ontheffing op voorhand voor het doden, met als doel uitvoering te geven aan duurzaam en integraal beheer, in het belang van de openbare (verkeers)veiligheid, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen en bossen, ter voorkoming van schade aan fauna (eigen populatie) en ter voorkoming van onnodig lijden van zieke en gebrekkige dieren, in de gehele provincie Utrecht.

Gebruik en voorwaarden ontheffing:

- * Faunabeheereenheid Utrecht is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend.
- * De Faunabeheereenheid Utrecht heeft de mogelijkheid het gebruik van reeënmerken als nadere voorwaarde aan het ontheffinggebruik te verbinden.
- * Ontheffinghouder (FBE) kan het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan jacht(akte)houders, die bij voorkeur zijn aangesloten bij de wildbeheereenheid, waarin de gronden zijn gelegen als bedoeld in voorschrift 1. Deze jacht(akte)houder is de ontheffinggebruiker. De wildbeheereenheid vervult een adviserende en coördinerende rol bij het toestaan van het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere jachtaktehouders (in gezelschap). Ook mag ontheffinggebruiker schriftelijk toestaan dat andere jachtaktehouders buiten zijn gezelschap van de ontheffing gebruik maken.
- * De ontheffinggebruiker of degene die door ontheffinggebruiker schriftelijk is toegestaan tot gebruik van de ontheffing buiten zijn gezelschap dient te allen tijde in het bezit te zijn van een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende (kopie van een) verklaring van de grondgebruiker, waarin deze beheer en schadebestrijding zoals bedoeld in de Flora- en faunawet op zijn grond(en) toestaat.
- * Van de ontheffing mag in het tijdvak 1 april tot en met 31 augustus alleen gebruik gemaakt worden tussen één uur voor zonsopkomst en één uur na zonsondergang. Buiten dit tijdvak tussen een half uur vóór zonsopkomst en een half uur na zonsondergang.
- * Op 1e vordering van een daartoe bevoegde ambtenaar dient iedere jachtaktehouder tijdens de schadebestrijding ter inzage te verstrekken zijn jachtakte, een kopie van de ontheffing, een kopie van de machtiging en een kopie van de grondgebruikersverklaring.
- * Het doden van de soort ree is uitsluitend toegestaan met geweer met tenminste één getrokken loop, met kogelpatronen waarvan de (tref)energie tenminste 980 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt.
- * Gedode reeën mogen voor zowel consumptie- als handelsdoeleinden worden gebruikt. Worden de dieren niet voor consumptie- of handelsdoeleinden gebruikt dan moeten zij, ter voorkoming van verspreiding van ziekten, zo spoedig mogelijk ter destructie worden aangeboden volgens de daarvoor in Nederland geldende regels.
- * De ontheffing, die te allen tijde kan worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd, wordt niet gebruikt op zondagen en christelijke feestdagen.

- * *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, éénmalig, uiterlijk op de dag voorafgaand aan het eerste gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing.
- * *Rapportage*: Uiterlijk op 31 december meldt ontheffinghouder FBE schriftelijk aan ontheffingverlener het resultaat van het gebruik van de ontheffing in de voorgaande periode van 12 maanden (1 december tot 1 december), onder opgave van het aantal gedode reebokken, reegeiten en kalveren, per wildbeheereenheid.

Toegestane middelen:

- * kogelgeweer met kaliber waarvan de (tref)energie tenminste 980 Joule op 100 meter afstand van de loopmond bedraagt.

10. VOS

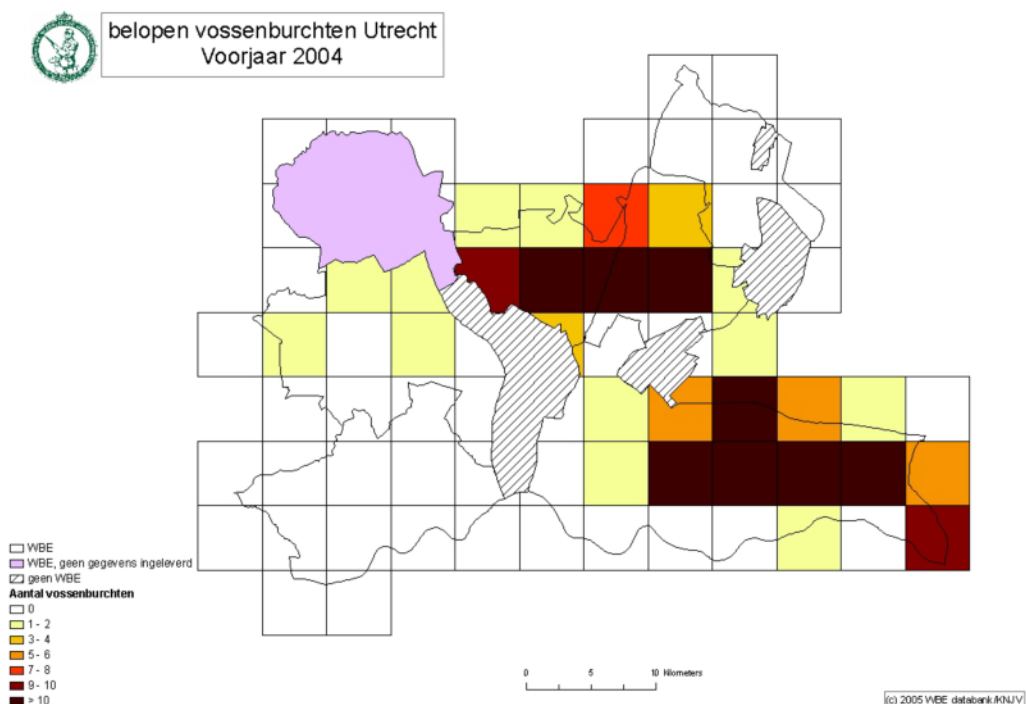
Geen wijzigingen voorgestaan.

De ministerraad heeft op voorstel van minister Veerman van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ingestemd met een wijziging van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. De Vos zal naar verwachting met ingang van 1 april 2006 op de landelijke vrijstellingslijst komen. In dat geval mag deze diersoort door grondgebruikers op hun grond bestreden worden om schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren te voorkomen.

Voorwaarden voor het plaatsen van dieren op de landelijke vrijstellingslijst zijn dat het moet gaan om diersoorten die niet in hun voortbestaan bedreigd worden of gevaar lopen, in het gehele land veelvuldig belangrijke schade aanrichten, er geen andere bevredigende oplossing bestaat, er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort en dat de aanwijzing wordt gedaan om schade te voorkomen aan gewassen, vee, bossen bedrijfsmatige visserij en wateren.

In het geval dat plaatsing van de vos op de landelijke vrijstellingslijst uitblijft, blijven de in het Faunabeheerplan opgenomen bepalingen onverkort van toepassing; met dien verstande dat er een evaluatie zal plaatsvinden over de in het plan opgenomen systematiek en de effectiviteit van de aldaar omschreven maatregelen. Voorts wordt opgemerkt dat bij plaatsing van de Vos op de landelijke vrijstellingslijst de Faunabeheereenheid Utrecht zal bezien of aanvullende beheermaatregelen w.o. het gebruik van kunstlicht dienen te worden toegestaan.

Kaart 1: Verspreiding van de vos in Utrecht

Tabel 1: Gerealiseerd afschot Vos in de provincie Utrecht

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004*	2005
Minimale zone	n.v.t.							196	132**
Overgangszone (jaarlijks quotum 287)	n.v.t.							240	154**
Totaal	546	497	495	470	426	0	121 ³	436	286**

* Tot 1 april 2002 was de vos conform de Jachtwet in geheel Nederland bejaagbaar; vanaf 9 maart 2004 is een provinciale ontheffing van kracht die het afschot van vos in bepaalde delen van de provincie Utrecht toestaat (deels gequoteerd).

**betreft voorlopige afschotcijfers

³ Afschot gerealiseerd in de periode april t/m juni 2003 in de werkgebieden van de Wildbeheereenheden: Amstelland, Vecht- en Veenstreek, Gooi- en Vechtstreek, Kromme Rijn, Tussen Vecht en Oude Rijn, Lopikerwaard, Driebruggen en de Eem, op basis van een conform art. 67 Ff-wet verstrekte provinciale aanwijzing.

Advies uitvoeringsregels Vos

Doel en motief

Voorkomen van (belangrijke) schade aan fauna: door toename van gebieden met dekking en dus meer nest- en verblijfsgelegenheid, drogere winters waardoor de Vos in oorspronkelijk nattere gebieden kan verblijven, plaatselijk sterk teruggelopen bejaging en toename voedselaanbod door afval (steden, recreatiegebieden, aas langs wegen) breidt de populatie zich uit tot in polders, veenweide- en laaggelegen moerasgebieden waar zij een hoge tol eisen van kwetsbare bodembroeders die toch al veel inzet aan bescherming vergen.

De beheerhistorie laat zien dat een hoog afschot in het verleden uitbreiding naar die gebieden niet heeft kunnen verhinderen. Dit zal mede het gevolg zijn geweest van gebrek aan een planmatige aanpak. Daarnaast kan de Vos plaatselijk grote schade veroorzaken onder bedrijfsmatig gehouden vee.

Om, ter bescherming van die kwetsbare weidevogels, de verspreiding van de Vos op een planmatig wijze te kunnen terugdringen naar zijn oorspronkelijke leefgebied en mede ter beperking van plaatselijk bovenmatige schade, is een ontheffing (of aanwijzing) voor doden gewenst.

Gewenste stand

Naar aanleiding van een zoneringsstudie is vastgesteld wáár van Vossen een minimale stand gewenst is (veenweide- en moerasgebieden) met als doel bescherming weidevogels.

Daarnaast is een begrensde leefgebied vastgesteld, bestaande uit drie zones:

- een basisleefgebied waar natuurlijke regulatie het uitgangspunt is (Heuvelrug). Afschot zal in dit gebied uitsluitend mogelijk zijn bij aantoonbare schade(dreiging);
- een overgangszone waar een lagere Vossenstand gewenst is. Het afschot in deze zone is aan een maximaal aantal (quotum) gebonden. Op basis van registratie wordt het resultaat van deze aanpak geëvalueerd, en
- de Gelderse Vallei. Dit gebied is niet aan te duiden als een basisleefgebied, noch als een overgangsgebied tussen basisleefgebied en gebied met belangrijke weidevogelpopulaties. Afschot kan in dit gebied uitsluitend plaatsvinden met een door de provincie te verstrekken ontheffing gebaseerd op een onderbouwde ontheffingsaanvraag bij aantoonbare schade(dreiging).

Ontheffing voor Vos

1. voor doden bij aantoonbaar (dreigende) schade in het basisleefgebied van de Vos (Utrechtse Heuvelrug);
2. voor doden bij aantoonbaar (dreigende) schade in het Utrechtse deel van de Gelderse Vallei;
3. voor doden van een jaarlijks quotum van maximaal 287 Vossen in de overgangsgebieden;
4. voor doden buiten het basisleefgebied, de Gelderse Vallei en de overgangszones (minimale zone).

Gebruik en voorwaarden ontheffing:

A Voor doden bij aantoonbaar (dreigende) schade (ad 1):

- * Ter voorkoming van belangrijke schade uitsluitend met een door de provincie te verstrekken ontheffing gebaseerd op een onderbouwde ontheffingsaanvraag.

B Voor doden bij aantoonbaar (dreigende) schade (ad 2):

- * Ter voorkoming van belangrijke schade uitsluitend met een door de provincie te verstrekken ontheffing gebaseerd op een onderbouwde ontheffingsaanvraag.

C Voor doden van een maximum aantal van 287 Vossen (ad 3):

- * Faunabeheereenheid Utrecht is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend.
- * De ontheffinghouder kan het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan jacht(akte)houders, die bij voorkeur zijn aangesloten bij de wildbeheereenheid waarin de gronden zijn gelegen waar gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Deze jacht(akte)houder is de ontheffinggebruiker. De wildbeheereenheid vervult een adviserende en coördinerende rol bij het toestaan van het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere jachtaktehouders (in gezelschap).
- * De ontheffinggebruiker dient bij de uitvoering in het bezit te zijn van een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot ingrijpen op zijn grond, alsmede een kopie van de ontheffing en de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing.
- * De ontheffinggebruiker dient op verzoek van een daartoe bevoegde ambtenaar op eerste vordering zijn jachtakte, (een kopie van) de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing en de verklaring van de grondgebruiker te overleggen.
- * De ontheffing kan door de provincie te allen tijde worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd. Indien weersomstandigheden daartoe aanleiding geven zal op grond van het "Draaiboek bijzondere weersomstandigheden" de werking van de ontheffing worden geschorst.
- * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden binnen de op kaart 12 aangegeven overgangsgebieden.
- * Gebruikmaking van het geweer en kunstlicht voor de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst dient voor 17.00 uur gemeld te worden bij de plaatselijke politie.
- * Gebruikmaking van aardhonden is niet toegestaan in de periode 1 maart tot 1 september.
- * Van de ontheffing kan geen gebruik gemaakt worden op zondagen en christelijke feestdagen.
- * Gedode Vossen moeten, ter voorkoming van verspreiding van ziekten, zo spoedig mogelijk geruimd worden.
- * Voor de verschillende gebieden gelden de volgende maximale aantallen (quota):
 - Overgangsgebied Baarn: maximaal 6 Vossen per jaar.
 - Overgangsgebied Soest: maximaal 34 Vossen per jaar.
 - Overgangsgebied Maartensdijk: maximaal 34 Vossen per jaar.
 - Overgangsgebied Kromme Rijn: maximaal 213 Vossen per jaar.
- * Indien het maximale aantal te doden dieren is bereikt is afschot in beginsel niet meer mogelijk. In gevallen waarin, ondanks afschot van dit quotum, toch nog belangrijke schade ontstaat of dreigt te ontstaan is afschot mogelijk op basis van een nieuwe door de provincie te verstrekken ontheffing gebaseerd op een onderbouwde ontheffingsaanvraag.
- * *Melding:*

het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, éénmalig, uiterlijk op de dag voorafgaand aan het eerste gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing.
- * *Rapportage:*
 - Uiterlijk 1 februari dient de Faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het betreffende jaar (1 januari tot en met 31 december) gebruik gemaakt is van de ontheffing onder opgave van het aantal gedode Vossen door de ontheffinggebruikers van die wildbeheereenheden.
 - De ontheffinggebruiker informeert de secretaris van de Faunabeheereenheid, zo mogelijk via de wildbeheereenheid, binnen één week na ieder gebruik van de ontheffing over het aantal

gedode Vossen per actie. De secretaris houdt deze gegevens bij in een register zodat op verzoek van de provincie op ieder moment inzicht verschaft kan worden over het gebruik van de ontheffing.

- D Voor doden buiten het basisleefgebied, het Utrechtse deel van de Gelderse Vallei en de overgangszones (minimale zone) (ad 4)
- * Faunabeheereenheid Utrecht is als ontheffinghouder verantwoordelijk voor het gebruik van de ontheffing en de naleving van de voorschriften waaronder zij is verleend.
 - * De ontheffinghouder kan het gebruik van de ontheffing schriftelijk toestaan aan jacht(akte)houders, die bij voorkeur zijn aangesloten bij de wildbeheereenheid waarin de gronden zijn gelegen waar gebruik gemaakt wordt van de ontheffing. Deze jacht(akte)houder is de ontheffinggebruiker. De wildbeheereenheid vervult een adviserende en coördinerende rol bij het toestaan van het gebruik van de ontheffing.
 - * De ontheffinggebruiker mag zich in de uitvoering laten bijstaan door andere jachtaktehouders (in gezelschap).
 - * De ontheffinggebruiker dient bij de uitvoering in het bezit te zijn van een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende verklaring van de grondgebruiker, waarin deze toestemming verleent tot ingrijpen op zijn grond, alsmede een kopie van de ontheffing en de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing.
 - * De ontheffinggebruiker dient op verzoek van een daartoe bevoegde ambtenaar op eerste vordering zijn jachtakte, (een kopie van) de ontheffing, de schriftelijke toestemming van de Faunabeheereenheid voor het gebruik van de ontheffing en de verklaring van de grondgebruiker te overleggen.
 - * De ontheffing kan door de provincie te allen tijde worden ingetrokken, geschorst of gewijzigd. Indien weersomstandigheden daartoe aanleiding geven zal op grond van het "Draaiboek bijzondere weersomstandigheden" de werking van de ontheffing worden geschorst.
 - * Gebruikmaking van het geweer en kunstlicht voor de periode tussen zonsondergang en zonsopkomst dient voor 17.00 uur gemeld te worden bij de plaatselijke politie.
 - * Gebruikmaking van aardhonden is niet toegestaan in de periode 1 maart tot 1 september. Van de ontheffing kan geen gebruik gemaakt worden op zondagen en christelijke feestdagen.
 - * Gedode Vossen moeten, ter voorkoming van verspreiding van ziekten, zo spoedig mogelijk geruimd worden.
 - * Van de ontheffing mag alleen gebruik gemaakt worden buiten de op kaart 12 aangeduide gebieden "basisleefgebied", "overgangsgebieden" en "Gelderse Vallei" voor zover ze gelegen zijn binnen de provincie Utrecht.
 - * *Melding*: het voornemen tot het gebruik van de ontheffing wordt door de ontheffinggebruiker, al dan niet door tussenkomst van de wildbeheereenheid, éénmalig, uiterlijk op de dag voorafgaand aan het eerste gebruik telefonisch, schriftelijk of elektronisch gemeld aan de daarvoor aangewezen provinciale medewerker onder vermelding van de locaties en de data waarop gebruik gemaakt wordt van de ontheffing.
 - * *Rapportage*: uiterlijk 1 februari dient de Faunabeheereenheid Gedeputeerde Staten van Utrecht te informeren over de wildbeheereenheden waar in het betreffende jaar (1 januari tot en met 31 december) gebruik gemaakt is van de ontheffing onder opgave van het aantal gedode Vossen door de ontheffinggebruikers van die wildbeheereenheden.

Toegestane middelen ontheffing:

- * Kogelgeweer kaliber tenminste 5,6 x 43 en hagelgeweer (tussen zonsondergang en zonsopkomst).
- * Kogelgeweer kaliber tenminste 5,6 x 43, hagelgeweer en kunstlicht (tussen zonsondergang en zonsopkomst).
- * Aardhond, als bedoeld in artikel 9 lid 8 van het Besluit beheer en schadebestrijding dieren (met uitzondering van de periode 1 maart tot 1 september).

11. CANADESE GANS

De ministerraad heeft op voorstel van minister Veerman van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit ingestemd met een wijziging van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. De Canadese gans zal, naar verwachting, met ingang van 1 april 2006 op de landelijke vrijstellingslijst komen. Deze diersoort mag door grondgebruikers op hun grond bestreden worden om schade aan gewassen, vee, bossen, visserij en wateren te voorkomen.

Voorwaarden voor het plaatsen van dieren op de landelijke vrijstellingslijst zijn dat het moet gaan om diersoorten die niet in hun voortbestaan bedreigd worden of gevaar lopen, in het gehele land veelvuldig belangrijke schade aanrichten, er geen andere bevredigende oplossing bestaat, er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort en dat de aanwijzing wordt gedaan om schade te voorkomen aan gewassen, vee, bossen bedrijfsmatige visserij en wateren.

In het geval dat plaatsing van de Canadese gans op de landelijke vrijstellingslijst uitblijft, zal de Faunabeheereenheid Utrecht de provincie verzoeken om de Canadese gans aan te wijzen conform artikel 67 van de Flora- en faunawet.

12. Wilde Eend

In de periode 15 augustus tot en met 31 januari zijn wilde eenden bejaagbaar. Buiten deze periode kan alleen op basis van een ontheffing schade aan landbouwgewassen worden voorkomen. In de provincie Utrecht doet zich in de Wildbeheereenheden Vecht- en Veenstreek alsmede Kromme Rijn jaarlijks dreigende schade voor als gevolg van het massaal invallen van wilde eenden in hoofdzakelijk rijpend graan (*zie tabel 1*). Om die reden worden jaarlijks vanaf 2002 voor de genoemde Wildbeheereenheden ontheffingen verleend voor het doden van wilde eenden in de periode van 1 juli t/m 15 augustus in het kader van artikel 68 van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Schadehistorie Wilde eend in de provincie Utrecht

	2001	2002	2003	2004	2005
Schadegewas					
<i>Granen</i>	1	-	-	-	1
<i>Gras</i>	-	1	1	-	2
<i>Waterplanten</i>	-	-	1	1	-
Totaal aantal schadegevallen	1	1	2	1	3
Totaal getaxeerd schadebedrag	774,-	343,-	0,-	0,-	Nog in behandeling
Totaal uitgekeerd schadebedrag	735,-	326,-	0,-	0,-	Nog in behandeling

Bron: Faunafonds

Als gevolg van deze jaarlijkse terugkerende schadedreiging wordt ontheffing op voorhand noodzakelijk geacht voor het doden van wilde eenden in de periode van 1 juli tot en met 15 augustus op percelen met rijpend graan, voor de werkgebieden van de Wildbeheereenheden Vecht- en Veenstreek en Kromme Rijn.

13. WILD ZWIJN, EDELHERT EN DAMHERT

Op 28 november 2005 heeft de Faunabeheereenheid Utrecht een schrijven van de Minister ontvangen waarin hij de Faunabeheereenheden dringend verzoekt om grote inspanningen te verrichten ten einde in de nuloptiegebieden geen wilde zwijnen te laten voorkomen. Dit zogenaamde nulstandbeheer welke door de Minister in geheel Nederland, met uitzondering van de ingerasterde gebieden Veluwe en Meinweg, wordt voorgestaan wordt ingegeven om mogelijke verspreiding van de Klassieke Varkenspest door wilde zwijnen tegen te gaan en om schade aan de landbouw en verkeersveiligheid te voorkomen. Ook voor de soorten edelhert en damhert wordt de provincie Utrecht vooralsnog niet aangemerkt als leefgebied. Tot dusver is geen sprake van de aanwezigheid van natuurlijke populaties van deze diersoorten. Aangenomen mag worden dat eventueel aanwezige exemplaren van deze diersoorten ontsnapt zijn uit gevangenschap. Deze uit gevangenschap ontsnapte dieren worden niet beschermd door de Flora- en faunawet en kunnen met inachtneming van de Wet Wapens en Munitie worden gedood.

Tot op heden zijn er geen gegevens bekend omtrent het (recente) voorkomen van uit het wild afkomstige wilde zwijnen, edelherten en damherten in de provincie Utrecht. In die gevallen dat deze uit het wild afkomstige dieren in de provincie Utrecht worden waargenomen zal de Faunabeheereenheid Utrecht in overleg treden met de provincie omtrent de eventueel noodzakelijk te treffen maatregelen.

14. EXOTEN

Op 19 oktober 2005 heeft de Minister de Faunabeheereenheden bij brief verzocht passende maatregelen op te nemen in hun Faunabeheerplannen tegen de soorten soepganzen en exoten. Met verwijzing naar de door de partijen van het Beleidskader gemaakte afspraken geeft de Minister te kennen een nulstand te willen nastreven met betrekking tot de soorten soepganzen en exoten, met name voor de soorten die ernstige overlast veroorzaken of die ruimte innemen van de inheemse soorten.

De Faunabeheereenheid Utrecht is momenteel doende met het opstellen van een dergelijk exotenplan. In dit exotenplan zal ondermeer aandacht worden besteed aan de volgende soorten: Soepgans, Kolgans (overzomerend), Zwaangans, Indische Gans, Grote Canadese Gans, Kleine Canadese Gans (overzomerend), Roodhalsgans (overzomerend), Rotgans (overzomerend), Nijlgans, beverrat, muskusrat, rosse stekelstaart, Indische gans, Siberische grondeekhoorn, verwilderde (post)duif, verwilderde kat, verwilderde nerts, verwilderde damhert, marterhond, muntjak, wasbeer, wasbeerhond, halsbandparkiet en grijze eekhoorn.

Het beleid van de Faunabeheereenheid Utrecht, mede ingegeven door het beleid van de Minister, is er op gericht om voor bovengenoemde soorten een nulstand na te streven.